

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 348/04-55

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Juraja Babjaka vo veci sťažnosti Milana Timuľáka, bytom H., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., Advokátska kancelária, H., v ktorej namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cb 975/98, na verejnom zasadnutí 16. marca 2005 takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cb 975/98 p o r u š i l základné právo Milana Timuľáka na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Milanovi Timuľákovi p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Krajský súd v Košiciach p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajský súd v Košiciach je p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov konania Milana Timuľáka v sume 10 590 Sk (slovom desaťtisícpäťstodeväťdesiat slovenských korún) na adresu jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. J. K., Advokátska kancelária, H., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti Milana Timuľáka vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 348/04-30 z 24. novembra 2004 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť Milana Timuľáka, bytom H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. K., Advokátska kancelária, H., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cb 975/98.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že 5. novembra 1998 podal na krajskom súde žalobu o určenie, že jeho pohľadávka voči úpadcovi AGROHUM, a. s., Tolstého 7, Humenné (ďalej len „žalovaný“ alebo „úpadca“), vo výške 120 974 Sk s prísl. je nesporná. Predmetná pohľadávka sťažovateľa bola správcom konkurznej podstaty úpadcu 15. októbra 1998 na prieskumnom pojednávaní vo veci vedenej pod sp. zn. 1 K 69/97 konanom na krajskom súde uznaná len v časti 2 700 Sk a vo zvyšnej časti ju správca konkurznej podstaty poprel. Ako dôvod popretia pohľadávky sťažovateľa správca konkurznej podstaty uviedol, že poprel výšku uplatnenej pohľadávky, pretože nárok sťažovateľa tvorí pohľadávka proti podstate, ktorá bude vyčíslená na základe pracovnoprávných predpisov k dátumu

neplatnosti rozviazania pracovného pomeru uvedenému v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 C 1063/96 zo 16. marca 1998.

Sťažovateľovu pohľadávku voči úpadcovi tvorí náhrada za nezaplatenú mzdu, náhrada mzdy za nevyčerpanú dovolenku, ako aj trovy právneho zastúpenia. K jej vzniku došlo tak, že 29. apríla 1996 dostal sťažovateľ od žalovaného výpoveď z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny podľa § 46 ods. 1 písm. f) Zákonníka práce. Skutočným dôvodom tejto výpovede však podľa neho bola skutočnosť, že sa kriticky vyjadroval k zhoršujúcim sa pracovným podmienkam, ako aj k činnosti člena predstavenstva žalovaného v súvislosti s privatizáciou žalovaného. Sťažovateľ následne podal na okresnom súde žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 C 1063/96 zo 16. marca 1998, ktorý nadobudol právoplatnosť 29. mája 1998, bolo určené, že výpoveď, ktorá bola daná sťažovateľovi zo strany žalovaného, je neplatná.

Sťažovateľ v konaní o určenie výšky pohľadávky prihlásenej do konkurzu vedenom pod sp. zn. 6 Cb 975/98 na základe výzvy krajského súdu 23. júna 1997 zaplatil súdny poplatok a súčasne zaslal krajskému súdu plnomocenstvo jeho právneho zástupcu. Podaním z 25. júna 1999 sa k žalobe sťažovateľa vyjadril správca konkurznej podstaty. Listom z 12. októbra 2000 sťažovateľ krajský súd požiadal o „*skoré prejednanie*“ jeho veci. Krajský súd vykonal prvé pojednávanie v predmetnej veci až 23. januára 2001, teda až dva a pol roka po podaní žaloby. Právny zástupca sťažovateľa sa tohto pojednávania z vážnych dôvodov nemohol zúčastniť, a preto svoju neúčast' na ňom písomne ospravedlnil. Dňa 24. apríla 2001 sa v predmetnej veci konalo ďalšie pojednávanie, na ktoré sa nedostavil správca konkurznej podstaty. Právny zástupca sťažovateľa zaslal 15. mája 2001 krajskému súdu na základe jeho výzvy podanie, v ktorom svoju pohľadávku špecifikoval. Krajský súd omylom podanie sťažovateľa z 15. mája 2001 považoval za nový žalobný návrh a uznesením z 23. januára 2002 sťažovateľa vyzval, aby svoj návrh doplnil. Sťažovateľ reagoval na výzvu krajského súdu podaním z 9. februára 2002, ktorým návrh doplnil a znovu zaplatil súdny poplatok. Krajský súd po zistení, že o tej istej veci prebiehajú súčasne dve konania, v zmysle § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku konanie zastavil a súčasne rozhodol o vrátení súdneho poplatku. Listom z 31. januára 2003 sťažovateľ opätovne urgoval „*urýchlené prejednanie a vybavenie*“ jeho veci. Krajský súd následne

vyzval správcu konkurznej podstaty, aby sa k urgencii sťažovateľa vyjadril. Správca konkurznej podstaty reagoval na výzvu krajského súdu listom z 19. februára 2003. Podľa sťažovateľa odvtedy krajský súd v predmetnej veci až do 30. apríla 2004 nekonal.

Rozsudkom č. k. 6 Cb 975/98-56 z 30. apríla 2004 krajský súd v predmetnej veci rozhodol tak, že žalobu sťažovateľa zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Proti tomuto rozsudku sťažovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti požiadal aj o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá sčasti vykompenzuje ujmu vzniknutú mu nevyplatením mzdových nárokov a sčasti nahradí „*psychické, ako aj materiálne strádanie*“ sťažovateľa a jeho rodiny spôsobené porušením jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal, aby ústavný súd nálezom rozhodol: „*1. Konaním Krajského súdu v Košiciach vo veci navrhovateľa Milana Timuľáka vedenej na tomto súde v konaní sp. zn. 6 Cb 975/98 bolo porušené jeho ústavné právo garantované mu v čl. 48, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov.*

2. Sťažovateľovi Milanovi Timuľákovi sa v súlade s odsekmi 1, 2 a 3 článku 127 Ústavy Slovenskej republiky priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 1.000.000,- Sk.“

Sťažovateľ ústavnému súdu predložil taktiež fotokópiu svojho listu z 31. januára 2003 (doručeného krajskému súdu 4. februára 2003) preukazujúceho využitie účinného právneho prostriedku nápravy vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov.

Na základe výzvy ústavného súdu zo 14. októbra 2004 sa k sťažnosti sťažovateľa vyjadril podaním sp. zn. Spr. 1700/04 z 21. októbra 2004 krajský súd prostredníctvom svojho predsedu. Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení chronologicky popísal priebeh konania v predmetnej veci a následne uviedol: „*Z uvedených skutočností vyplýva,*

že opatreniami orgánmi správy súdov bolo potrebné zabezpečiť pri celkovom zostatku všetkých sporov obchodného úseku (agenda KaV, Cb, Cbs, Cbi, Cbm, Cob, Zm, Rob) rovnomerné zaťaženie jednotlivých sudcov v záujme čo najrýchlejšieho rozhodnutia.

Konštatujeme, že nie sú dané subjektívne zavinené prieťahy v konaní. Neposudzujeme ale otázku zodpovednosti štátu za to, že sa náležite nevykonávajú dostatočné legislatívne, personálne a ekonomické podmienky pre urýchlenie konania pri nadmernom množstve súdnych sporov.

V zmysle § 30 zák. č. 38/1993 Z. z. oznamujeme Ústavnému súdu Slovenskej republiky, že súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania v tomto konaní.“

Právny zástupca sťažovateľa listom zo 17. januára 2005 ústavnému súdu na základe jeho výzvy oznámil, že nesúhlasí s upustením od konania verejného ústneho pojednávania v predmetnej veci.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Krajský súd svojím uznesením sp. zn. K 69/97-19/29 vyhlásil konkurz na majetok žalovaného (úpadcu), pričom za správcu konkurznej podstaty určil Ing. J. S., U. 403 (ďalej len „žalovaný v 2. rade“). V konkurznom konaní si uplatnil svoju pohľadávku (zahrňuje nezaplatenú mzdu vo výške 112 074 Sk, náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku vo výške 6 862 Sk spolu so 17,6 % úrokom z omeškania, ako aj trovy právneho zastúpenia vo výške 2 700 Sk) sťažovateľ. Pohľadávku sťažovateľa žalovaný v 2. rade na prieskumnom pojednávaní čo do výšky poprel. Z toho dôvodu sa sťažovateľ svojou žalobou doručenou krajskému súdu 9. novembra 1998 domáhal „*uplatnenia nároku prihláseného konkurzným veriteľom po jeho popretí správcom konkurznej podstaty*“. Sťažovateľ bol v konaní zastúpený komerčným právnikom JUDr. Š. B., H. Vec bola pridelená na konanie sudkyňi JUDr. Z. K. a viedla sa pod sp. zn. 6 Cb 975/98.

Dňa 25. mája 1999 dala konajúca sudkyňa pokyn súdnej kancelárii na zaslanie výzvy právneho zástupcovi sťažovateľa, aby v lehote 7 dní uhradil súdny poplatok za podanú žalobu a aby v stanovenej lehote predložil krajskému súdu splnomocnenie na zastupovanie v konaní.

Zároveň dala konajúca sudkyňa 25. mája 1999 pokyn na zaslanie žaloby žalovanému v 2. rade (ako správcovi konkurznej podstaty konajúceho v mene žalovaného v 1. rade), aby sa k nej v lehote 10 dní vyjadril a uviedol, či uznáva uplatnený nárok, ak nie, aby uviedol dôvody a predložil dôkazy.

Dňa 28. júna 1999 predložil právny zástupca sťažovateľa splnomocnenie na zastupovanie v konaní a v kolkoch zaplatený súdny poplatok za podanú žalobu.

Na základe výzvy sa k žalobe vyjadril žalovaný v 2. rade listom z 25. júna 1999 doručeným krajskému súdu 28. júna 1999, v ktorom uviedol dôvody, pre ktoré je žaloba žalovaného podľa neho nedôvodná. Spolu s vyjadrením boli krajskému súdu predložené aj doklady preukazujúce tvrdenia žalovaného v 2. rade.

Z úradného záznamu z 22. novembra 1999 vyplýva, že zo spisu sp. zn. 1 K 69/97 vedeného na konkurznom oddelení krajského súdu boli zistené bližšie informácie týkajúce sa konania sp. zn. 6 Cb 975/98. Zároveň boli vyhotovené fotokópie uznesenia o vyhlásení konkurzu a ustanovení správcu konkurznej podstaty z 30. marca 1998 č. k. 1 K 69/97-11 a zápisnice o prieskumnom pojednávaní a popretí pohľadávky žalobcu z 15. októbra 1998 č. k. 1 K 69/97-48, ktoré boli založené do spisu.

Úpravou z 21. decembra 2000 (až po vyše roku nekonania vo veci) vytýčila konajúca sudkyňa termín pojednávania na 23. január 2001 a nechala naň predvolať žalovaného v 2. rade, sťažovateľa a jeho právneho zástupcu, ktorému bolo doručené aj vyjadrenie žalovaného v 2. rade k žalobe.

Listom z 13. januára 2001 ospravedlnil právny zástupca sťažovateľa svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu kolízie s inými pojednávaniami a zároveň ospravedlnil aj neúčast' sťažovateľa na pojednávaní.

Pojednávanie 23. januára 2001 bolo z dôvodu neúčasti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu odročené na neurčito.

Úpravou z 29. marca 2001 vytýčila konajúca sudkyňa termín pojednávania na 24. apríl 2001 a nechala naň predvolať sťažovateľa, jeho právneho zástupcu a žalovaného v 2. rade.

Dňa 11. apríla 2001 doručil krajskému súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní žalovaný v 2. rade. Svoju neúčast' odôvodnil tým, že v tom istom čase sa ako navrhovateľ a zástupca jedného z najväčších veriteľov zúčastňuje prieskumného pojednávania úpadcu Agrodružstva Kamenica nad Cirochou.

Na pojednávaní 24. apríla 2001 konanom v neprítomnosti žalovaných bolo po vypočutí sťažovateľa i jeho právneho zástupcu vyhlásené uznesenie, na základe ktorého krajský súd pojednávanie odročil na neurčito s tým, že zaviazal žalobcu predložiť v lehote 20 dní dôkazy o tom, že bol zamestnaný v iných organizáciách, aká bola jeho mesačná mzda počas celého obdobia trvania týchto pracovných pomerov, pričom sťažovateľ mal predložiť aj ďalšie potrebné dôkazy. Toto písomné vyčíslenie uplatnenej pohľadávky mal sťažovateľ predložiť krajskému súdu, ako aj žalovanému v 2. rade.

Vychádzajúc zo záverov prijatých na pojednávaní 24. apríla 2001 bolo krajskému súdu 18. mája 2001 právnym zástupcom sťažovateľa doručené vyjadrenie s vyčíslením uplatnenej pohľadávky voči žalovanému v 2. rade. Spolu s vyjadrením boli zaslané i potrebné doklady.

Na základe opatrenia krajského súdu zo 6. júna 2001 prideliť podpredseda krajského súdu predmetnú vec na ďalšie konanie JUDr. F. K.

Dňa 4. februára 2003 (t. j. po 20 mesiacoch nekonania vo veci) doručil sťažovateľ predsedovi krajského súdu svoju žiadosť „o skoré ukončenie“ predmetnej veci a „zjednanie nápravy“.

Úpravou zo 6. februára 2003 dal konajúci sudca pokyn súdnej kancelárii na zaslanie vyjadrenia a vyčíslenia uplatnenej pohľadávky právneho zástupcu sťažovateľa na vyjadrenie žalovanému v 2. rade so stanovením mu lehoty 10 dní.

V stanovenej lehote doručil žalovaný v 2. rade svoje vyjadrenie, v ktorom uviedol, že k predmetnej veci už podal svoje stanovisko 25. júna 1999, pričom v ňom navrhol krajskému súdu petit požadovaný sťažovateľom „nevydať“.

Konajúci sudca poveril 14. novembra 2003 vyššiu súdnu úradníčku krajského súdu JUDr. V. na vykonanie potrebných úkonov v predmetnom konaní v rámci jej právomocí.

Z potvrdenia krajského súdu vyplýva, že 3. marca 2004 bol predmetný spis pridelený na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. K. P.

Z úradného záznamu vyplýva, že sa bez predvolania dostavil 31. marca 2004 na krajský súd Mgr. F. S., koncipient novozvoleného právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. J. K., H. za účelom nahliadnutia do predmetného spisu. Po predložení splnomocnení mu nahliadnutie bolo umožnené a následne po zaplatení poplatku mu vyhotovili kópie ním požadovaných listín.

Dňa 13. apríla 2004 vytýčila konajúca sudkyňa termín pojednávania na 30. apríl 2004. Predvolanie bolo prevzaté pôvodným právnym zástupcom sťažovateľa 19. apríla 2004 a žalovaným v 2. rade 22. apríla 2004.

Dňa 26. apríla 2004 bolo krajského súdu doručené oznámenie žalovaného v 2. rade, v ktorom uviedol, že nie je legitimovaný v predmetnom spore, pretože konkurz na majetok

žalovaného v 1. rade bol uznesením krajského súdu zrušený a on zbavený funkcie správu konkurznej podstaty.

Poverením z 26. apríla 2004 poverila konajúca sudkyňa vyššiu súdnu úradníčku JUDr. I. K. vykonaním úkonov v predmetnej veci v rámci jej kompetencií.

Z úradného záznamu z 27. apríla 2004 vyplýva, že poverená vyššia súdna úradníčka zistila zo spisu sp. zn. 1 K 69/97 potrebné údaje k predmetnému konaniu a do spisu založila fotokópie uznesenia o vyhlásení konkurzu a ustanovení správcu konkurznej podstaty č. k. 1 K 69/97-11 z 30. marca 1998 a uznesenia o zrušení konkurzu z dôvodu nedostatku majetku č. k. 1 K 69/97-138 zo 4. decembra 2003.

Na pojednávaní 30. apríla 2004 konanom v neprítomnosti účastníkov konania (doručenie predvolaní bolo vykázané) bol vo veci vynesovaný rozsudok, ktorým bola žaloba zamietnutá a náhrada trov účastníkom konania nebola priznaná. Predmetný rozsudok č. k. 6 Cb 975/98-56 z 30. apríla 2004 bol expedovaný účastníkom konania 9. júna 2004. Rozhodnutie bolo doručené 11. júna 2004 novozvolenému právnenému zástupcovi sťažovateľa a 17. júna 2004 žalovanému v 2. rade. Nedoručená zásielka od žalovaného v 1. rade bola krajskému súdu vrátená 7. júla 2004 s poznámkou pošty „*v odbernej lehote nevyzdvihnuté*“.

Dňa 12. júla 2004 bolo krajskému súdu doručené odvolanie novozvoleného právneho zástupcu sťažovateľa voči zamietajúcemu rozsudku.

Listom z 13. júla 2004 vyzval krajský súd novozvoleného právneho zástupcu sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie.

V ten istý deň (t. j. 13. júla 2004) zaslal krajský súd odvolanie sťažovateľa žalovanému v 2. rade na vyjadrenie v lehote 3 dní. Odvolanie bolo zasielané 15. júla 2004, ale doručienka o jeho prevzatí sa v spise nenachádza.

Okresný súd Košice I svojím listom z 22. júla 2004 doručil krajskému súdu faxom zaslanú výzvu krajského súdu z 13. júla 2004 na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie, ktoré im bolo omylom zaslané.

Dňa 23. júla 2004 uhradil sťažovateľ súdny poplatok za podané odvolanie.

Toho istého dňa bol predmetný spis predložený na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa odvolaciemu súdu – Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý ho prevzal 29. júla 2004 a ďalej ho viedol pod sp. zn. 4 Obo 214/04.

Na verejnom zasadnutí senátu ústavného súdu 2. marca 2005 právny zástupca sťažovateľa zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach v predmetnej veci a súčasne ústavnému súdu predložil písomné vyčíslenie trov konania z 2. marca 2005, v ktorom si uplatnil trovy konania po zaokrúhlení spolu vo výške 12 000 Sk, ktoré pozostávali z odmeny za tri úkony právnej pomoci [prevzatie a prípravu zastúpenia, písomné podanie súdu (2 x 4 534 Sk) a účasť na verejnom pojednávaní (2 501 Sk)] vrátane režijného paušálu (2 x 136 Sk a 1 x 150 Sk).

Na základe otázky predsedu senátu ústavného súdu na verejnom zasadnutí týkajúcej sa odôvodnenia výšky požadovaného finančného zadosťučinenia právny zástupca sťažovateľa uviedol: *„Vychádzali sme z právneho stavu, ktorý vlastne započal v roku 1998. Celé to obdobie 7 rokov je tu značná finančná strata pre môjho klienta – sťažovateľa – pána Timuľáka, a tým pokiaľ by bol zachovaný pracovný pomer aj ostatné náležitosti vyplývajúce z pracovného pomeru, tak ak by sme boli prepočítali za tých 7 rokov, čo sa týka príjmu, tak určite by sa suma pohybovala v tých medziach toho 1 milióna Sk. Vychádzali sme z toho stavu.“*

III.

1. Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov (...).“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Otázku existencie zbytočných prietáhov v konaní, a tým aj porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníka konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (napr. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

A) Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je žaloba o určenie pravosti pohľadávky popretej čo do výšky na prieskumnom pojednávaní v rámci konkurzného konania. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľa a krajského súdu ani z nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o právnej alebo skutkovej zložitosti veci, ktorá by mohla spôsobiť predĺženie konania v predmetnej veci.

B) Správanie sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd hodnotí ako súčinnosť, sťažovateľ bol po celú dobu konania zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, reagoval na výzvy krajského súdu a zúčastňoval sa jednotlivých pojednávaní. V správaní sťažovateľa teda ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, v dôsledku ktorých by mohlo dôjsť k spomaleniu postupu krajského súdu v predmetnom konaní.

C) Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným prietáhom, bol postup krajského súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd zistil obdobia nečinnosti v postupe krajského súdu, ktoré mali výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Prvé z období nečinnosti začalo plynúť ihneď po podaní žaloby sťažovateľom 9. novembra 1998, pretože krajský súd jednoduché prvotné procesné úkony v predmetnej veci uskutočnil až 25. mája 1999, t. j. po viac ako piatich mesiacoch. Ďalšie päťmesačné obdobie nečinnosti bolo ústavným súdom v rámci preskúmaného konania zistené v období od 28. júna 1999, keď bolo krajskému súdu doručené vyjadrenie žalovaného v druhom rade, do 22. novembra 1999, keď krajský súd zisťoval informácie zo spisu sp. zn. 1 K 69/97. Od tohto času (od 22. novembra 1999) krajský súd až 21. decembra 2000, t. j. po takmer trinástich mesiacoch, nariadil termín pojednávania v predmetnej veci. Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd potreboval k príprave pojednávania určitý čas, ústavný súd na jeho ťarchu z uvedeného obdobia započítal obdobie jedenástich mesiacov. V období od 18. mája 2001, keď bolo krajskému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľa, až do 6. februára 2003, keď krajský súd zaslal toto vyjadrenie žalovanému v druhom rade, bol krajský súd opätovne počas viac ako dvadsiatich mesiacov nečinný. Posledné viac ako trinásťmesačné obdobie nečinnosti krajského súdu v tomto konaní začalo 21. februára 2003, keď bolo krajskému súdu doručené vyjadrenie žalovaného v druhom rade, a trvalo až do 13. apríla 2004, keď krajský súd nariadil termín pojednávania v predmetnej veci. Nečinnosť krajského súdu vo vyššie označených obdobiach bez toho, aby jeho postupu bránila zákonná prekážka, je potrebné považovať za zbytočné prietahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá už viac ako šesť rokov. Z uvedenej doby podstatnú časť - päťdesiatštyri mesiacov (t. j. štyri roky a šesť mesiacov) tvoria obdobia, v ktorých v dôsledku nečinnosti krajského súdu dochádzalo k zbytočným prietahom v predmetnom konaní.

S ohľadom na vyššie uvedené nemožno dobu predmetného konania vedeného na krajskom súde považovať za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto dospel k záveru, že uvedené právo sťažovateľa bolo porušené.

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 1 000 000 Sk, ktoré sčasti vykompenzuje ujmu vzniknutú mu nevyplatením mzdových nárokov za obdobie 7 rokov a sčasti nahradí „*psychické, ako aj materiálne strádanie*“ sťažovateľa a jeho rodiny spôsobené porušením jeho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Pretože porušenie základného práva sťažovateľa, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením a výrok ústavného súdu deklarujúci toto porušenie nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu, priznal ústavný súd sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie.

Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadol na predmet konania, dĺžku zbytočných prietáhov (štyri roky a šesť mesiacov), ale i okolnosti tohto prípadu.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ sa ochrany svojich práv pred ústavným súdom domáhal až po tom, ako krajský súd v predmetnej veci rozhodol, a taktiež s prihliadnutím na skutočnosť, že uvedenými prietahmi, ako aj rozhodnutím krajského súdu v predmetnom konaní nemohla sťažovateľovi vzniknúť majetková ujma, pretože uznesením krajského súdu č. k. 1 K 69/97-138 zo 4. decembra 2003 bol konkurz na majetok úpadcu (žalovaného v predmetnom konaní) zrušený, pretože jeho majetok nepostačoval na úhradu výdavkov a odmeny správcu, ústavný súd považoval v tomto prípade za primerané priznať sťažovateľovi sumu 25 000 Sk.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd vo zvyšnej časti uplatnenému primeranému finančnému zadosťučineniu v návrhu sťažovateľa nevyhovel.

3. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom vo výške 12 000 Sk.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1, § 11, § 14 ods. 1 písm. c), § 16 ods. 3 a § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a z ustanovení § 1 ods. 3, § 13 ods. 8 prvej vety v spojení s § 16, § 1 ods. 3, § 19 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“) s tým, že predmet konania podľa čl. 127 ústavy pred ústavným súdom, ktorým sú základné práva a slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, v zásade nie je oceníteľný peniazmi. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v období od 1. januára 2004 v konaní pred ústavným súdom predstavuje 4 534 Sk (v období od 1. januára 2005 predstavuje 2 501 Sk) a hodnota režijného paušálu 136 Sk (v období od 1. januára 2005 hodnota režijného paušálu 150 Sk).

Ústavný súd právnomu zástupcovi sťažovateľa za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2004 (príprava a prevzatie veci, písomné podanie súdu) priznal odmenu vo výške 9 068 Sk (2 x 4 534 Sk) vrátane úhrady režijného paušálu vo výške 272 Sk (2 x 136 Sk), spolu teda vo výške 9 340 Sk.

V súlade s § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde a vzhľadom na skutočnosť, že na uskutočnenom verejnom pojednávaní (na žiadosť sťažovateľa) právny zástupca sťažovateľa nepredniesol v predmetnej veci žiadne právne alebo skutkovo relevantné skutočnosti, ktoré by už z jeho písomných podaní neboli ústavnému súdu známe, považoval ústavný súd za opodstatnené priznať mu za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2005 (účasť na konaní pred súdom) odmenu iba vo výške 1 250 Sk.

Ústavný súd teda v uvedenom prípade považoval za opodstatnené priznať právnomu zástupcovi sťažovateľa náhradu trov konania vo výške 10 590 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2005